

MUUSIKAÕPETUS 1. – 4. KLASS

Muusika on aine, mille õpetuse osad on üksteisega mitmetähenduslikus ja tihedas seoses, seetõttu on neid keeruline eraldada. Õppeaine koostisosad kattuvad muusikaliste tegevustega. Musitseerimise all mõistetakse igasugust muusikalist eneseväljendust, nagu laulmist, pillimängu, liikumist ja omaloomingut. Muusika kuulamisega arendatakse kuulamisoskust, tähelepanu, analüüsivõimet ja võrdlusoskust. Muusikaloos tutvustatakse erinevaid karaktereid, väljendusvahendeid, stiile, heliloojaid ja interpreete. Muusikalise kirjaoskuse all mõistetakse õppekavas sisalduva noodikirja lugemise oskust musitseerides. Õpilaste silmaringi ja muusikalise maitse kujundamiseks on vajalikud õppekäigud (sh virtuaalsed) kontserdipaikadesse, teatritesse ning muuseumidesse. Õpilaste üldkultuurilised teadmised põhinevad teadlikkusel kohalikust, oma riigi ja Euroopa kultuuripärandist ning nende rollist maailmas. See hõlmab teadmisi peamistest kultuurisaavutustest (sh popkultuurist). Oluline on kontserdielu korraldamine oma koolis, et õpilastel tekiks muusika kuulamise harjumus ning ürituste korraldamise kogemus.

Valdkonnapädevus

Kunstipädevus seostub kultuurilise teadlikkusega, hõlmates põhiteadmisi Eesti ja Euroopa kultuurisaavutustest ning maailma kultuurilise mitmekesisuse mõistmist. Kunstipädevus hõlmab oskust väljendada enda ideid mitmekesisete kunstiliste vahenditega ning väärtustada loomingulisi saavutusi visuaalsetes kunstides ja muusikas. Kunstipädevusse kuulub eneseväljendusoskus, isikupära teadvustamine, oskus uurida varasema kultuuripärandi varasalvi ning valmisolek leida uusi lahendusi muutuvates oludes.

Ainealane pädevus

Muusikaõpetuses lähtutakse eesti koolimuusikas väljakujunenud traditsioonidest ja põhimõtetest (Riho Päts, Heino Kaljuste), mis toetuvad Zoltán Kodály meetodi ja Carl Orffi pedagoogika adapteeritud käsitlusele ning tänapäeva pedagoogika teadmusele ja kogemusele.

Üldeesmärgid

Muusika kaudu kujundatakse harmoonilist isiksust, puudutades nii keha, tundeid kui ka intellekti. Muusikaõpetusel on tasakaalustav ja toetav roll õpilase emotsionaalses arengus ning teiste õppeainete omandamises.

Musitseerides arendatakse õpilase isikupära, omandatakse oskused ja teadmised üksi ja koos musitseerimiseks ning loominguliseks eneseväljenduseks. Rühmas ja üksi õppides arendatakse suhtlemis- ja koostööoskust, üksteise kuulamise oskust, ühtekuuluvustunnet, sallivust, paindlikkust ja emotsionaalset kompetentsust ning juhitakse õpilase enesehinnangut ja õpimotivatsiooni.

Ühislaulmise ja koorilauluga arendatakse sotsiaalseid oskusi ning kujundatakse isamaa-armastust. Muusika ainekava koostades on lähtunud järgmistest põhimõtetest:

- 1) teadvustada ja tähtsustada ühislaulmise kui rahvusliku kultuuritraditsiooni olulist rolli;
- 2) rõhutada musitseerimise osatähtsust;
- 3) julgustada ja toetada loomingulist eneseväljendust;

- 4) teadvustada ja süvendada õpilase isiklikku suhet muusikaga;
- 5) rõhutada muusika osa tasakaalustatud isiksuse eetilis-esteetiliste väärtushinnangute kujundamisel, tunde- ja mõttemaailma arendamisel ning rikastamisel;
- 6) lähtuda õppes õppija vajadustest ning tähtsustada integreeritud tegevusi.

Läbivad teemad ja ainetevaheline lõiming

Muusikaõpetuse lõimimine võõrkeeletundidega

Muusikatundides lauldakse inglise keelseid lihtsamaid lastelaule. Nende laulude laulmine ja sisu arutamine süvendab huvi õpitava keele, maa, selle kultuuri ning kirjanduse originaalkeeles lugemise vastu.

Muusikaõpetuse lõimimine matemaatikaga Pulss, meetrum, vältused (pikem, lühem, pikkuste võrdlemine), tempo, paaris- ja paaritud arvud, rühmitamine, rütmimängud, rütmisalmid, rütmide mõiste meid ümbritsevas elus (aastaajad, kuud, nädalapäevad, kellaaeg), rütmi tunnetamine läbi muusika, kuulnud helide järjestamine, helide matkimine, kehapill, koordinatsiooniharjutused, muusika ühendamine matemaatiliste mõistetega, helimudelid, helikõrgused, helitugevuse eristamine, matemaatiliste kujundite loomine muusikalises tegevuses, loogika, taktimõõt, laulu vorm, võrdlemine, liitmine-lahutamine.

Muusikaõpetuse lõimimine loodusõpetusega

Muusikatunnid on tihedalt seotud loodusõpetusega. Laulud on erinevatest aastaegadest. On laule lindudest, loomadest, loodusnähtustest. Laulule eelnev arutelu aitab mõista loodust ja loodusnähtusi.

Muusika kuulamine kui muusikatunni üks osa sisaldab muusikateoseid aastaegadest, loodusnähtustest (vihm, lumi, rahe, lörts, vikerkaar), loodushäältest.

Sügiseti ja kevadeti on võimalik viia muusikatunnid õue. Vabas looduses saab teha laulumänge, laulda rahvalaule, mängida rahvalikke mänge.

Muusikaõpetuse lõimimine inimeseõpetusega

Laulmine ja muusika kuulamine toetavad maailmapildi kujunemist. Ajaloosündmuste ja arengu mõistmist. Laulud kodust ja kodumaast. Laulud sõbrusest. Aeg. Liiklus. Rahvakalendriteemad.

Muusikaõpetuse lõimimine kunstiõpetusega

Muusikaõpetuse tundides kuulatakse muusikat ja joonistatakse kuulatud muusikateose põhjal-muusika meeleolu visualiseerimine. Visuaalne muusikaelamuse kujutamine. Kõlavärv.

Muusikaõpetuse lõimimine tööõpetusega.

Muusikatundide raames toimub lihtsamate rütmipillide valmistamine.

Muusikaõpetuse lõimimine eesti keelega

Teksti tähenduse mõistmine. Laulude laulmisel on väga tähtis tekstist arusaamine-hääldamine, diktsioon. Laulutekstide autorite tundmine. Õigekiri. Liisusalmide ja regivärsside loomine. 1.klassi muusikaõpetuses on väga suur rõhk rahvalaulul, täpsemalt regilaulul. Siia alla kuuluvad ka rahvalikud kombed. Kalendritähtpäevadega seotud laulud ja traditsioonid-mardipäev, kadripäev, jõulud, vastlapäev. Oskus arutleda.

Muusikaõpetuse lõimimine kehalise kasvatusesega

Laulu- ja ringmängud. Laulmisel ja pillimängus on tähtis õige kehahoid ja keha tunnetamine. Hingamine laulmisel. Kehapilliostinaatod. Koordinaatsioon. Muusikapala meeleolu kujutamine liikumise kaudu. Rahvatants.

Läbivad teemad on: „Elukestev õpe ja karjääriplaneerimine“, „Keskkond ja jätkusuutlik areng“, „Kultuuriline identiteet“ , „Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus“, „Tehnoloogia ja innovatsioon“, „Teabekeskond“ , „Tervis ja ohutus“ , „Väärtused ja kõlblus“. Kose Gümnaasiumi ajalugu“.

Hindamine

Hindamise eesmärk on innustada ja suunata õpilasi sihikindlalt teadmisi omandama ning toetada lapse individuaalset arengut.

Hindamise vormidena kasutatakse 1. kooliastmes 1.poolaastal kujundavat ja 2.poolaastal kokkuvõtvat hindamist.

Kujundav hindamine annab infot õpilase osalemise kohta õppimisprotsessis ja selle käigus omandatud oskuste kohta. Kujundavat hindamist kasutatakse tagasiside andmiseks ja õpilaste motiveerimiseks. Kujundav hindamine on mittenumbriline.

Õppetunni või muu õppetegevuse vältel antakse õpilasele tagasisidet aine ja oskuste ning õpilase hoiakute ja väärtuste kohta.

Koostöös kaaslaste ja õpetajaga saab õpilane seatud eesmärkide ning õpitulemuste põhjal täiendavat, julgustavat ja konstruktiivset tagasisidet oma tugevuste ning nõrkuste kohta.

Praktiliste tööde ja ülesannete puhul ei hinnata mitte ainult töö tulemust, vaid ka protsessi.

I kooliastmes hinnatakse peamiselt muusikalisi tegevusi: laulmist, pillimängu ja loovtegevusi.

II kooliastmes on suurem kaal muusikaliste teadmiste ja oskuste kasutamisel muusikalistes tegevustes. Hinnatakse ka õpilase aktiivsust, tunnist osavõttu, aga ka osalemist koolikooris, esinemist kooliüritustel ja esindamist konkurssidel ja võistlustel. Kokkuvõtva hindamise korral kasutades numbrilist hindamist, mille aluseks on kooli hindamisjuhend.

Hindamisel lähtutakse riikliku ja kooli õppekava üldosa vastavatest sätetest.

Õppe- ja kasvatuseesmärgid

- 1) tunneb rõõmu muusikast ning tunnetab, teadvustab ja arendab musitseerimise kaudu oma võimeid;
- 2) tunneb huvi muusika kui kunstiliigi vastu ning kujundab enda esteetilist maitset;
- 3) mõtleb ja tegutseb loovalt ning väljendab end loominguliselt muusikaliste tegevuste kaudu;
- 4) kasutab muusikalistes tegevustes omandatud muusikalise kirjaoskuse põhialuseid;
- 5) väärtustab muusikat ning muusikategevust inimese, kultuuri ja igapäevaelu rikastajana;
- 6) teab ja hoiab rahvuskultuuri traditsioone, osaleb selle edasikandmises ning mõistab ja austab erinevaid rahvuskultuure;
- 7) teadvustab ja väärtustab muusikateoste autorsust ning suhtub kriitiliselt infotehnoloogia ja meedia loodud keskkonda.

Õppesisu ja õpitulemused

1.klass	
Õppesisu	Õpitulemused
Laulmine	Laulmine
<p>Ühehäälneline laulmine <i>a cappella</i> kui ka saatena ja osalemine kooris; meloodia laulmine käemärkide, rändnoodi, astmetrepi (SO, MI, RA, LE, JO) ja noodipildi ning relatiivsete helikõrguste astmete järgi (SO-MI, SO-RA, SO-MI-RA).</p> <p>Kaanonite laulmine.</p> <p>Laulab eesti rahvalaule (sh regilaule) ning peast oma kooliastme ühislaule. Mudellaulude laulmine. Kajamängud, rütmilis-meloodilised küsimus-vastus motiivid.</p> <p>Kasutab oma muusikalisi teadmisi kõigis muusikalistes tegevustes (laulmisel).</p> <p>Esinemisjulguse ja -oskuse arendamine.</p>	<p>Laulab loomuliku kehahoiu ja hingamise, vaba toonitekitamise ja selge diktsiooniga ning emotsionaalselt üksi ja rühmas</p> <p>Mõistab ja väljendab lauldes muusika sisu ning meeleolu</p> <p>Laulab meloodiat käemärkide, astmetrepi ja noodipildi järgi ning kasutab relatiivseid helikõrgusi (astmeid)</p> <p>Laulab eakohaseid laste-, mängu- ja mudellaule, kaanoneid ning eesti ja teiste rahvaste laule</p> <p>Laulab peast kooliastme ühislaule: „Eesti hümn“ (F. Pacius), „Mu koduke“ (A. Kiiss), „Tiliseb, tiliseb aisakell“ (L. Wirkhaus); lastelaulud „Lapsed, tuppa“, „Teele, tee, kurekesed“, „Kevadel“ (Juba linnukesed ...), „Kevadpidu“ (Elagu kõik ....)</p>
Pillimäng	Pillimäng
<p>Mänguoskuse omandamine keha-, rütmi- ja plaatpillidel, plokkflöödil või 6-keelsel väikekandel.</p> <p>Pillimängu rakendamine laulude kaasmänguna.</p> <p>Kasutab oma muusikalisi teadmisi kõigis muusikalistes tegevustes (pillimängus). Orffi pedagoogika- kaasmängud, ostinaadod, meloodilis-rütmilised improvisatsioonid. Rütmimängud - rütmirondo, rütmikett, rütmilismeloodilised küsimus-vastus motiivid.</p> <p>Esinemisjulguse ja -oskuse arendamine.</p>	<p>Kasutab keha-, rütmi- ja plaatpille lihtsamates kaasmängudes ja/või <i>ostinato</i>'des</p> <p>On omandanud 6-keelse väikekandle või plokkflöödi esmased mänguvõtted ning kasutab neid musitseerides</p> <p>Väljendab pillimängus muusika sisu ja meeleolu</p>
Muusikaline liikumine	Muusikaline liikumine
<p>Muusikapala meeleolu väljendamine liikumise kaudu.</p> <p>Kasutab oma muusikalisi teadmisi kõigis muusikalistes tegevustes (liikumises).</p>	<p>Tunnetab ning väljendab muusika sisu, meeleolu ja ülesehitust liikumise kaudu</p>

	Õpib lauludes tundma JO- ja RA-astmerida
	Mõistab allolevate oskussõnade tähendust ja kasutab neid praktikas:
	Mõistab allolevate oskussõnade tähendust ja kasutab neid praktikas: meetrum, takt, taktimõõt, taktijoon, kordamismärk, kahekordne taktijoon, noodijoonestik, noodipea, noodivars, astmerida, astmetrepp, punkt noodivältuse pikendajana
	Mõistab allolevate oskussõnade tähendust ja kasutab neid praktikas: solist, eeslaulja, rahvalaul, rahvapill, rahvatants, dirigent, orkester, helilooja, sõnade autor
	Mõistab allolevate oskussõnade tähendust ja kasutab neid praktikas: muusikapala, salm, refrään, kaanon, marss, polka, valss, <i>ostinato</i> , kaasmäng, eelmäng, vahemäng
	Mõistab allolevate oskussõnade tähendust ja kasutab neid praktikas: rütm, meloodia, tempo, kõlavärv, vaikselt, valjult, <i>piano</i> , <i>forte</i> , fermaat
	Mõistab allolevate oskussõnade tähendust ja kasutab neid praktikas: laulurepertuaariga tutvustatakse märke <i>latern</i> , <i>segno</i> , <i>volt</i>
Õppekäigud	Õppekäigud
Õppekäigud, kontserdil, teatris ja muuseumis käimine jne.	Kirjeldab kogetud muusikaelamusi ning avaldab nende kohta arvamust suulisel või muul looval viisil
Huvi äratamine oma kooli ja kodukoha kultuurielu vastu ning osalemine selles.	Kasutab arvamust väljendades muusikalist oskussõnavara

2.klass	
Õppesisu	Õpitulemused
Laulmine	Laulmine
Ühehäälnelne laulmine <i>a cappella</i> kui ka saatega ja osalemine kooris; meloodia laulmine käemärkide, rändnoodi, astmetrepi (SO, MI, RA, LE, JO, NA, DI erinevates oktavites) ja noodipildi ning relatiivsete helikõrguste astmete järgi (SO-	Laulab loomuliku kehahoiu ja hingamise, vaba toonitekitamise ja selge diktsiooniga ning emotsionaalselt üksi ja rühmas. Laulab eesti rahvalaule ja regilaule seoses kalendritähtpäevadega. Laulab erineva karakteri, helilaadi,

<p>MI, SO-RA, SO-MI-RA). Laulude õppimine: kuulmise järgi, käemärkide abil, rütmistatud astmenoodi järgi, noodi järgi. Kaanonite rakendamine mitmehäälse laulmise ettevalmistamiseks. Laulab eesti rahvalaule (sh regilaule) ning peast oma kooliastme ühislaule. Mudellaulude laulmine. Kajamängud, rütmilis-meloodilised küsimus-vastus motiivid. Kasutab oma muusikalisi teadmisi kõigis muusikalistes tegevustes (laulmisel).</p> <p>Esinemisjulguse ja -oskuse arendamine.</p>	<p>taktimõõdu ning tempoga laule õpetaja valikul.</p> <p>Mõistab ja väljendab lauldes muusika sisu ning meeleolu</p> <p>Laulab meloodiat käemärkide, astmetrepi ja noodipildi järgi ning kasutab relatiivseid helikõrgusi (astmeid)</p> <p>Laulab eakohaseid laste-, mängu- ja mudellaule, kaanoneid ning eesti ja teiste rahvaste laule</p> <p>Laulab peast kooliastme ühislaule: „Eesti hümn“ (F. Pacius), „Mu koduke“ (A. Kiiss), „Tiliseb, tiliseb aisakell“ (L. Wirkhaus); lastelaulud „Lapsed, tuppa“, „Teele, tee, kurekesed“, „Kevadel“ (Juba linnukesed ....), „Kevadpidu“ (Elagu kõik ....)</p>
<p style="text-align: center;">Pillimäng</p> <p>Mänguoskuse omandamine keha-, rütmi- ja plaatpillidel, plokkflöödil või 6-keelse väikekandlil.</p> <p>Pillimängu rakendamine laulude kaasmänguna.</p> <p>Kasutab oma muusikalisi teadmisi kõigis muusikalistes tegevustes (pillimängus). Orffi pedagoogika- kaasmängud, ostinaatod, meloodilis-rütmilised improvisatsioonid. Rütmimängud - rütmirondo, rütmikett, rütmilismeloodilised küsimus-vastus motiivid. Esinemisjulguse ja -oskuse arendamine.</p>	<p style="text-align: center;">Pillimäng</p> <p>Kasutab keha-, rütmi- ja plaatpille lihtsamates kaasmängudes ja/või <i>ostinato'des</i></p> <p>On omandanud 6-keelse väikekandle või plokkflöödi esmased mänguvõtted ning kasutab neid musitseerides</p> <p>Väljendab pillimängus muusika sisu ja meeleolu.</p>
<p style="text-align: center;">Muusikaline liikumine</p> <p>Kasutab oma muusikalisi teadmisi kõigis muusikalistes tegevustes (liikumises).</p> <p style="text-align: center;">Muusikapala meeleolu väljendamine liikumise kaudu.</p>	<p style="text-align: center;">Muusikaline liikumine</p> <p>Tunnetab ning väljendab muusika sisu, meeleolu ja ülesehitust liikumise kaudu.</p> <p>Tantsib eesti laulu- ja ringmänge. Orffi meetodika: rütmi, meloodia, dünaamika ja tempo tajumine liikumise kaudu. Individuaalne, paaris- ja rühmatöö.</p>
<p style="text-align: center;">Omalooming</p> <p>Väärtustab enese ja teiste loomingut. Muusika väljendusvahendite katsetamine erinevaid karaktereid kujutades.</p>	<p style="text-align: center;">Omalooming</p> <p>Loob lihtsaid rütmilisi kaasmänge keha-, rütmi- ja plaatpillidel</p>

<p>Kasutab oma muusikalisi teadmisi kõigis muusikalistes tegevustes (omaloomingus).</p> <p>Muusikalise mõtlemise ja loovuse arendamine kaasmängude, rütmilismeloodiliste improvisatsioonide, teksti loomise, st omaloomingu kaudu.</p> <p>Orffi pedagoogika- omaloomingulised kaasmängud, tekstid, muusikaline liikumine, rütmilis-meloodilised improvisatsioonid.</p> <p>Esinemisjulguse ja -oskuse arendamine.</p>	<p>Kasutab lihtsates kaasmängudes astmemudeleid</p> <p>Loob lihtsamaid tekste: liisusalme, regivärsse, laulusõnu jne</p> <p>Kasutab loovliikumist muusika meeleolu väljendamiseks</p>
<p>Muusikaline kuulamine ja muusikalugu</p> <p>Väärtustab enese ja teiste loomingut. Kuulatud muusikapalade iseloomustamine muusika oskussõnavara kasutades. Kasutab oma muusikalisi teadmisi kõigis muusikalistes tegevustes (muusika kuulamisel).</p> <p>Muusika kuulamisega õpitakse tundma muusika karaktereid ja meeleolu ning iseloomustama kuulatud muusikapalu.</p> <p>Orff-pedagoogika – visuaalne kunst, dramatiseering, liikumine.</p>	<p>Muusikaline kuulamine ja muusikalugu</p> <p>On tutvunud karakterpalu kuulates muusika väljendusvahenditega (meloodia, rütm, tempo, dünaamika ja muusikapala ülesehitus)</p> <p>Eristab kuuldeliselt laulu ja pillimuusikat</p> <p>Eristab kuuldeliselt marssi, valssi ja polkat</p> <p>On tutvunud eesti rahvalaulu ja rahvapillidega (kannel, Hiiu kannel, lõõtspill, torupill, sarvepill, vilepill)</p> <p>Kirjeldab ning iseloomustab kuulatava muusikapala meeleolu ja karakterit, kasutades õpitud oskussõnavara</p> <p>Väljendab muusika meeleolu ja karaktereid kunstiliste vahenditega</p> <p>Seostab muusikapala selle autoritega</p>
<p>Muusikaline kirjaoskus</p> <p>Meloodia laulmine käemärkide, rändnoodi, astmetrepi SO, MI, RA, LE, (JO) erinevates oktavites ja noodipildi ning relatiivsete helikõrguste (astmete) järgi.</p> <p>Kuulatud muusikapalade iseloomustamine muusika oskussõnavara kasutades.</p> <p>Esinemisjulguse ja -oskuse arendamine.</p> <p>Kasutab oma muusikalisi teadmisi kõigis muusikalistes tegevustes (muusikalises kirjaoskuses).</p>	<p>Muusikaline kirjaoskus</p> <p>Mõistab allolevate helivältuste, rütmifiguuride ja pauside tähendust ning kasutab neid muusikalistes tegevustes:</p> <p></p> <p>Mõistab 2- ja 3-osalise taktimõõdu tähendust ning arvestab neid musitseerides</p> <p>Tajub ja õpib laulma astmemudeleid erinevates kõrguspositsioonides</p> <p>Mõistab JO-võtme tähendust ning kasutab seda noodist lauldes</p> <p>Õpib lauludes tundma JO- ja RA-astmerida</p> <p>Mõistab allolevate oskussõnade tähendust ja kasutab neid praktikas:</p>

	<p>Mõistab allolevate oskussõnade tähendust ja kasutab neid praktikas: meetrum, takt, taktimõõt, taktijoon, kordamismärk, kahekordne taktijoon, noodijoonestik, noodipea, noodivars, astmerida, astmetrepp, punkt noodivältuse pikendajana</p>
	<p>Mõistab allolevate oskussõnade tähendust ja kasutab neid praktikas: koorijuht, koor, ansambel, solist, eeslaulja, rahvalaul, rahvapill, rahvatants, dirigent, orkester, helilooja, sõnade autor.</p>
	<p>Mõistab allolevate oskussõnade tähendust ja kasutab neid praktikas: muusikapala, salm, refrään, kaanon, marss, polka, valss, <i>ostinato</i>, kaasmäng, eelmäng, vahemäng</p>
	<p>Mõistab allolevate oskussõnade tähendust ja kasutab neid praktikas: rütm, meloodia, tempo, kõlavärv, vaikselt, valjult, <i>piano</i>, <i>forte</i>, fermaat</p>
	<p>Mõistab allolevate oskussõnade tähendust ja kasutab neid praktikas: laulurepertuaariga tutvustatakse märke <i>latern</i>, <i>segno</i>, <i>volt</i></p>
Õppekäigud	Õppekäigud
Õppekäigud, kontserdil, teatris ja muuseumis käimine jne.	Kirjeldab kogetud muusikaelamusi ning avaldab nende kohta arvamust suulisel või muul looval viisil
Huvi äratamine oma kooli ja kodukoha kultuurielu vastu ning osalemine selles.	Kasutab arvamust väljendades muusikalist oskussõnavara

3.klass	
Õppesisu	Õpitulemused
Laulmine	Laulmine
<p>Ühehäälnelaulmine <i>a cappella</i> kui ka saatega ja osalemine kooris; meloodia laulmine käemärkide, rändnoodi, astmetrepi (SO, MI, RA, LE, JO, NA, DI erinevates oktavites) ja noodipildi ning relatiivsete helikõrguste astmete järgi (SO-MI, SO-RA, SO-MI-RA).</p>	<p>Laulab loomuliku kehahoiu ja hingamise, vaba toonitekitamise ja selge diktsiooniga ning emotsionaalselt üksi ja rühmas. Laulab eesti rahvalaule ja regilaule seoses kalendritähtpäevadega. Laulab erineva karakteri, helilaadi, taktimõõdu ning tempoga laule õpetaja valikul.</p>

<p>Laulude õppimine: kuulmise järgi, käemärkide abil, rütmistatud astmenoodi järgi, noodi järgi. Kaanonite rakendamine mitmehäälese laulmise ettevalmistamiseks. Laulab eesti rahvalaule (sh regilaule) ning peast oma kooliastme ühislaule. Mudellaulude laulmine. Kajamängud, rütmilis-meloodilised küsimus-vastus motiivid. Kasutab oma muusikalisi teadmisi kõigis muusikalistes tegevustes (laulmisel).</p> <p>Esinemisjulguse ja -oskuse arendamine.</p>	<p>Mõistab ja väljendab lauldes muusika sisu ning meeleolu. Vestlus laulu sisust, heliloojast, teksti autorist.</p>
<p style="text-align: center;">Pillimäng</p> <p>Mänguoskuse omandamine keha-, rütmi- ja plaatpillidel, plokkflöödil või 6-keelsel väikekandel. Pillimängu rakendamine laulude kaasmänguna.</p> <p>Kasutab oma muusikalisi teadmisi kõigis muusikalistes tegevustes (pillimängus). Orffi pedagoogika- kaasmängud, ostinaatod, meloodilis-rütmilised improvisatsioonid. Rütmimängud - rütmirondo, rütmikett, rütmilismeloodilised küsimus-vastus motiivid.</p> <p>Esinemisjulguse ja -oskuse arendamine.</p>	<p>Laulab meloodiat käemärkide, astmetrepi ja noodipildi järgi ning kasutab relatiivseid helikõrgusi (astmeid)</p> <p>Laulab eakohaseid laste-, mängu- ja mudellaule, kaanoneid ning eesti ja teiste rahvaste laule</p> <p>Laulab peast kooliastme ühislaule: „Eesti hümn“ (F. Pacius), „Mu koduke“ (A. Kiiss), „Tiliseb, tiliseb aisakell“ (L. Wirkhaus); lastelaulud „Lapsed, tupp“, „Teele, tee, kurekesed“, „Kevadel“ (Juba linnukesed ....), „Kevadpidu“ (Elagu kõik ....)</p> <p style="text-align: center;">Pillimäng</p> <p>Kasutab keha-, rütmi- ja plaatpille lihtsamates kaasmängudes ja/või <i>ostinato</i>'des</p> <p>On omandanud 6-keelse väikekandle või plokkflöödi esmased mänguvõtted ning kasutab neid musitseerides</p> <p>Väljendab pillimängus muusika sisu ja meeleolu. Seoses pillimänguga õpitakse tundma viiulivõtit, tähtnimesid ja nende asukohta noodijoonestikul.</p>
<p style="text-align: center;">Muusikaline liikumine</p> <p>Kasutab oma muusikalisi teadmisi kõigis muusikalistes tegevustes (liikumises).</p> <p style="text-align: center;">Muusikapala meeleolu väljendamine liikumise kaudu.</p>	<p style="text-align: center;">Muusikaline liikumine</p> <p>Tunnetab ning väljendab muusika sisu, meeleolu ja ülesehitust liikumise kaudu</p> <p>Tantsib eesti laulu- ja ringmänge. Orffi meetodika: rütmi, meloodia, dünaamika ja tempo tajumine liikumise kaudu. Individuaalne, paaris- ja rühmatöö.</p>
<p style="text-align: center;">Omalooming</p>	<p style="text-align: center;">Omalooming</p>
<p>Väärtustab enese ja teiste loomingut. Muusika väljendusvahendite katsetamine</p>	<p>Loob lihtsaid rütmilisi kaasmänge keha-, rütmi- ja plaatpillidel</p>

	<p>kasutab neid praktikas:</p> <p>Mõistab allolevate oskussõnade tähendust ja kasutab neid praktikas: meetrum, takt, taktimõõt, taktijoon, kordamismärk, kahekordne taktijoon, noodijoonestik, noodipea, noodivars, astmerida, astmetrepp, punkt noodivältuse pikendajana</p> <p>Mõistab allolevate oskussõnade tähendust ja kasutab neid praktikas: koorijuht, koor, ansambel, solist, eeslaulja, rahvalaul, rahvapill, rahvatants, dirigent, orkester, helilooja, sõnade autor</p> <p>Mõistab allolevate oskussõnade tähendust ja kasutab neid praktikas: muusikapala, salm, refrään, kaanon, marss, polka, valss, <i>ostinato</i>, kaasmäng, eelmäng, vahemäng</p> <p>Mõistab allolevate oskussõnade tähendust ja kasutab neid praktikas: rütm, meloodia, tempo, kõlavärv, vaikselt, valjult, <i>piano</i>, <i>forte</i>, fermaat</p> <p>Mõistab allolevate oskussõnade tähendust ja kasutab neid praktikas: laulurepertuaariga tutvustatakse märke <i>latern</i>, <i>segno</i>, <i>volt</i></p>
Õppekäigud	Õppekäigud
Õppekäigud, kontserdil, teatris ja muuseumis käimine jne.	Kirjeldab kogetud muusikaelamusi ning avaldab nende kohta arvamust suulisel või muul looval viisil
Huvi äratamine oma kooli ja kodukoha kultuurielu vastu ning osalemine selles.	Kasutab arvamust väljendades muusikalist oskussõnavara

4.klass	
Õppesisu	Õpitulemused
Laulmine	Laulmine
Eesti rahvalaulu (sh regilaulu) ning peast oma kooliastme ühislaulude laulmine.	Laulab oma hääle omapära arvestades loomuliku kehahoiu, hingamise, selge diktsiooni ja puhta intonatsiooniga ning väljendusrikkalt; on teadlik häälehoiu vajadusest
Relatiivsete helikõrguste (astmete) kasutamine laulude õppimisel.	Seostab relatiivseid helikõrgusi (astmeid) absoluutsete helikõrgustega $g-G^2$

<p>Koolikooris laulmine või tunnivälises tegevuses osalemine (instrumentaalansamblites), kooli laulupeo traditsiooni hoidmine.</p> <p>Huvi äratamine oma kooli ja kodukoha kultuurielu vastu ning osalemine selles.</p>	<p>Rakendab muusikalisi teadmisi ning arvestab muusika väljendusvahendeid üksi ja rühmas lauldes</p> <p>Laulab eakohaseid ühe- ja kahehäälsid laule ja kaanoneid ning eesti ja teiste rahvaste laule</p> <p>Laulab peast kooliastme ühislaule: „Eesti hümn“ (F. Pacius), „Eesti lipp“ (E. Võrk), „Kas tunned maad“ (J. Berad), „Kui Kungla rahvas“ (K. A. Hermann), „Mu isamaa armas“ (saksa rahvalaul), „Meil aiaäärne tänavas“ (eesti rahvalaul), „Püha öö“ (F. Gruber)</p>
<p style="text-align: center;">Pillimäng</p> <p>Pillimänguuskuste arendamine, süvendamine ja rakendamine erinevates pillikoosseisudes.</p> <p>Esinemisvõimaluste pakkumine ning loomingulise eneseväljenduse toetamine.</p> <p>Absoluutse süsteemi kasutamine pillimängus.</p>	<p style="text-align: center;">Pillimäng</p> <p>Kasutab keha-, rütmi- ja plaatpille kaasmängudes ja/või <i>ostinato</i>'des.</p> <p>Rakendab musitseerides 6-keelse väikekandle või plokkflöödi mänguvõtteid; seostab absoluutseid helikõrgusi pillimänguga.</p> <p>Kasutab pillimängus muusikalisi teadmisi ja oskusi.</p>
<p style="text-align: center;">Muusikaline liikumine</p> <p>Eri rahvaste tantsude karakteri väljendamine liikumises.</p> <p>Esinemisvõimaluste pakkumine ning loomingulise eneseväljenduse toetamine.</p> <p>Orffi-pedagoogika: individuaalne, paaris- ja rühmatöö.</p> <p>Omaloomingulised kaasmängud, tekstid, muusikaline liikumine, rütmilis-meloodilised improvisatsioonid.</p>	<p style="text-align: center;">Muusikaline liikumine</p> <p>Tunnetab ja väljendab liikumises meloodiat, rütmi, tempot, dünaamikat ning vormi.</p> <p>Tantsib eesti laulu- ja ringmänge.</p> <p>Väljendab liikumise kaudu eri maade rahvamuusikale (sh rahvatantsudele) iseloomulikke karaktereid.</p>
<p style="text-align: center;">Omalooming</p> <p>Esinemisvõimaluste pakkumine ning loomingulise eneseväljenduse toetamine.</p> <p>Muusikalise mõtlemise ja loovuse arendamine muusikalise omaloomingu kaudu.</p> <p>Orffi-pedagoogika: individuaalne, paaris- ja rühmatöö.</p> <p>Omaloomingulised kaasmängud, tekstid, muusikaline liikumine, rütmilis-meloodilised</p>	<p style="text-align: center;">Omalooming</p> <p>Loob rütmilis-meloodilisi improvisatsioone, kaasmänge ja/või <i>ostinato</i>'sid keha-, rütmi- ja plaatpillidel</p> <p>Kasutab improvisatsioonides astmemudeleid</p> <p>Loob tekste: regivärsse, lihtsamaid laulusõnu jne</p>

<p>improvisatsioonid.</p>	<p>Kasutab muusika karakteri ja meeleolu väljendamiseks loovliikumist</p>
<p>Muusikaline kuulamine ja muusikalugu</p> <p>Kuulatud muusikapalade iseloomustamine (vokaal- ja instrumentaalmuusika eristamine), tuginedes muusika väljendusvahenditele ja oskussõnavarale.</p>	<p>Muusikaline kuulamine ja muusikalugu</p> <p>Kuulab ja eristab muusikapalades muusika väljendusvahendeid: meloodiat, rütmi, tempot, dünaamikat, tämbrit ja vormi</p> <p>Kuulab ning võrdleb vokaalmuusikat: hääleliike (sopran, metsosopran, alt, tenor, bariton, bass), kooriliike (laste-, poiste-, mees-, nais-, segakoor); koore ja dirigente kodukohas; tuntumaid Eesti koore; teab Eesti laulupidude traditsiooni</p> <p>Kuulab ning eristab instrumentaalmuusikat: pillirühmi (klahv-, keel-, puhk- ja löökpillid) ja sümfooniaorkestrit</p> <p>Tunneb ja eristab eesti rahvamuusikat: rahvalaulu, -pille, -tantse; oskab nimetada eesti rahvamuusika suursündmusi</p> <p>On tutvunud Soome, Vene, Läti, Leedu, Rootsi, Norra, Suurbritannia, Iiri, Poola, Austria, Ungari või Saksa muusikatradsioonidega ja suhtub neisse lugupidavalt</p> <p>Iseloomustab kuulatavat muusikapala ning põhjendab oma arvamust, kasutades muusika oskussõnavara</p> <p>Teadvustab muusikateoste autorikaitse vajalikkust ning on tutvunud sellega kaasnevate õiguste ja kohustustega</p>
<p>Muusikaline kirjaoskus</p> <p>I kooliastmes omandatud muusikalise kirjaoskuse ja oskussõnavara kinnistamine.</p> <p>Relatiivsete helikõrguste (astmete) kasutamine laulude õppimisel.</p>	<p>Muusikaline kirjaoskus</p> <p>Mõistab allolevate helivältuste, rütmifiguuride ja pauside tähendust ning kasutab neid muusikalistes tegevustes:</p> <p></p> <p>Mõistab taktimõõtude 2/4, 3/4, 4/4 ja eeltakti tähendust ning arvestab neid musitseerides</p> <p>Kasutab laule õppides relatiivseid helikõrgusi (astmeid) ning seostab neid absoluutsete helikõrgustega (tähtnimedega)</p> <p>Mõistab viiulivõtme ja absoluutsete helikõrguste g-G² tähendust ning kasutab neid musitseerides</p> <p>Mõistab duur-, moll-helilaadi ja helistike C-a, G-e, F-d tähendust ning kasutab neid</p>

<p>Muusika väljendusvahendite kasutamine erinevates muusikalistes tegevustes. Kuulatud muusikapalade iseloomustamine, tuginedes muusika väljendusvahenditele ja oskussõnavarale.</p>	<p>musitseerides</p>
	<p>Mõistab allolevate oskussõnade tähendust ning kasutab neid praktikas: eeltakt, viiulivõti, klaviatuur, duur-helilaad, moll-helilaad, absoluutsed helikõrgused (tähtnimed), helistik, toonika ehk põhiheli, helistikumärgid, juhuslikud märgid, diees, bemoll, bekarr, paralleelhelistikud</p>
	<p>Mõistab allolevate oskussõnade tähendust ning kasutab neid praktikas: vokaalmuusika, soololaul, koorilaul, instrumentaalmuusika, interpreet, improvisatsioon</p>
	<p>Mõistab allolevate oskussõnade tähendust ning kasutab neid praktikas: tämber, hääleliigid (sopran, metsosopran, alt, tenor, bariton, bass), pilliliigid (keelpillid, puhkpillid, löökpillid, klahvpillid, eesti rahvapillid)</p>
	<p>Mõistab allolevate oskussõnade tähendust ning kasutab neid praktikas: tempo, <i>andante</i>, <i>moderato</i>, <i>allegro</i>, <i>largo</i>, <i>ritenuto</i>, <i>accelerando</i>, <i>diinaamika</i>, <i>piano</i>, <i>forte</i>, <i>mezzopiano</i>, <i>mezzoforte</i>, <i>pianissimo</i>, <i>fortissimo</i>, <i>crescendo</i>, <i>diminuendo</i>; 7) kordavalt I kooliastme muusikaline kirjaoskus ja oskussõnavara</p>
<p>Õppekäigud</p>	<p>Õppekäigud</p>
<p>Teatris, kontserdil ja muuseumis käimine ning õppekäigud (raamatukogud, muusikakoolid jne).</p>	<p>Arutleb ja avaldab oma arvamust muusikaelamuste kohta suulisel, kirjalikul või muul looval viisil</p>
<p>Huvi äratamine oma kooli ja kodukoha kultuurielu vastu ning osalemine selles.</p>	<p>Kasutab arvamust väljendades muusikalist oskussõnavara</p>

Lõiming

Muusika õppimise kaudu laiendatakse õpilase silmaringi: omandatakse edaspidiseks iseseisvaks eluks vajalikke teadmisi, oskusi ja kogemusi; luuakse seoseid nii erinevate õppeainete kui ka inimelu eri valdkondade vahel; antakse võimalust loometegevuseks, milleks on kas laulmine, muusika kuulamine, retsensiooni kirjutamine või oma seisukoha ja muusikalis-esteetiliste eelistuste avaldamine.

1. Ainesisene lõiming: vertikaalne lõiming, horisontaalne lõiming;
2. Ainevaldkondlik lõiming

3. Lõiming teiste ainetega
4. Lõiming õppekava üldpädevustega
5. Lõiming õppekava läbivate teemadega

Füüsiline õpikeskkond

1. Kool võimaldab järgmiste vahendite kasutamise: naturaalklaver ja klaveritool, süntesaator, muusikakeskus HIFI, noodijoonestikuga tahvel, noodipuldid, rändnoot, astmetabel, klaviatuuritabel, internetiühenduse ja helikaardiga arvuti ning noodistusprogramm ja MIDI salvestusprogramm.
  2. Kool korraldab õpet klassis, kus on võimalik kasutada rühmatööd ja liikumiseks vajalikke pindu.
  3. Kool võimaldab instrumentaariumi (Orffi instrumentaarium, plokkflöödid või 6-keelsed väikekanded, akustilised kitarrid) õpilastele musitseerimiseks.
  4. Kool võimaldab kasutada fonoteeki (CD-d, DVD-d, VHS-d.
- Õppekeskkond viiakse füüsilise keskkonna nõuetega vastavusse hiljemalt 1. septembriks 2013. a. (**Põhikooli riiklik õppekava** Vastu võetud 06.01.2011 nr 1 [RT I, 14.01.2011, 1](#) jõustumine 17.01.2011)

Õppekirjandus

Kasutatakse Eesti Vabariigis väljaantud õppekirjandust, mis vastab kehtivale riiklikule õppekavale.